

(Wincenty Lutosławski), teoriach rasy, filozofię polityczną Feliksa Konecznego, Floriana Znanieckiego, Ignacego Witkiewicza i Jana Hempla.

W rozdziale trzecim przedstawia wybrane elementy biografii Kazimierza Czapińskiego. W tym rozdziale autor zwraca uwagę przede wszystkim na biografię intelektualną i polityczną, w tym aktywność oświatową.

W rozdziale czwartym charakteryzuje filozofię polityczną Kazimierza Czapińskiego. W szczególności informuje o jej źródłach i inspiracjach (Karol Marks, Fryderyk Engels, Karol Kautsky, Georgij Plechanow, Nikołaj Bierdiajew, Henri de Man). Następnie omawia różne aspekty bolszewizmu i stosunek Kazimierza Czapińskiego do jego różnych form (Lenin, Stalin). W końcowej części rozdziału charakteryzuje faszyzm i hitleryzm (nazizm), informując przede wszystkim o ich źródłach oraz filozoficznych uzasadnieniach.

W rozdziale piątym, ostatnim, autor przedstawia – odwołując się do filozofii politycznej Czapińskiego – jego stosunek do wybranych aspektów polskiej polityki okresu międzywojennego. W szczególności omawia stanowisko wobec Komunistycznej Partii Polski oraz Obozu Narodowego. Kryterium wyróżniającym jest problem autorytaryzmu i totalitaryzmu. Kończącą część rozdziału poświęca przybliżeniu utopii sformułowanej przez omawianego autora.

W „Zakończeniu” autor przypomina o ciągłej obecności totalitaryzmu i aktualności jego krytycznej analizy. Szczególnie, przywołując przykład wypowiedzi Aleksandra Dugina, podkreśla aktualność zagrożenia przez totalitaryzm. Podkreśla przy tym, w pracy doktorskiej czyni to wiele razy, znaczenie filozofii w uzasadnianiu i racjonalizacji totalitaryzmów. Bez filozofii, twierdzi, totalitaryzmy byłyby zbiorem pustych frazesów. Filozofia pełni tutaj niechlubną rolę. Autor rozprawy przypomina, że w okresie międzywojennym Kazimierz Czapiński trafnie i szybko jednoznacznie rozpoznał totalitarne aspekty faszyzmu i bolszewizmu i uznawany był za znawcę bolszewizmu. Zdaniem Rafała Kozłowskiego, jako formę sprzeciwu wobec totalitaryzmu, Kazimierz Czapiński skonstruował ideologię socjalizmu demokratycznego „skierowanemu ku człowiekowi i jego rozwojowi”. I chociaż, pisze, jest to koncepcja utopijna, to jednak można w niej znaleźć liczne wskazówki dla współczesnych polityków. Niestety, dzisiaj filozofia polityczna Czapińskiego została zapomniana. Zdaniem Rafała Kozłowskiego Kazimierz Czapiński niesłusznie został zapomniany jako filozof głoszący ważne opinie dotyczące totalitaryzmu i jednym z celów ocenianej pracy jest wypełnienie luki dotyczącej jego obecności w filozofii w Polsce.